כל אחד יכול להיות חסיד ברסלב

מאת: יעקב הרצברג
אוקטובר 18, 2020

לא בשמים היא! כל אחד יכול להיות חסיד ברסלב אמיתי ואפילו לא צריך לזה כישורים מיוחדים! ככה בפשטות, להיות אפויים בלב של רבי נחמן…

לא מעט אנשים מתקרבים לחסידות ברסלב, וזה דבר נפלא. וכחלק מההתקרבות אנחנו נחשפים לסיפורים ומעשיות מעולמה של ברסלב, מהדמויות שהילכו בה, עובדי השם באומן, בירושלים וכן הלאה. לצד זה, אנחנו לומדים את ספרי רבי נחמן ואת ספרי רבי נתן, ויתכן שיש מי שמרגיש סתירה מסוימת במסרים: בסיפורי המופת על חסידי ברסלב הנמסרים לנו מדור לדור אנו מקבלים תמונה כמעט קבועה של “דרי מעלה” – חסידים הפרושים מכל הוויות העולם הזה, עוסקים בעבודות נשגבות, מגלים מידות טרומיות לא אנושיות ועוד – והמסר: להיות חסיד ברסלב פירושו להיות עובד השם עצום…

לעומת זאת, מדברי רבי נחמן במקומות רבים, ובעיקר מהביאור של התלמיד הגדול רבי נתן לדברי רבינו, אנו מקבלים תמונה אחרת לגמרי

– רוב הדברים מיועדים ומשוגרים ל "דרי מטה "! דברי חיזוק נוראים
למי שנמצא בשאול תחתיות ומתחתיו : "אחי החזק עצמך "! ו "אפילו
כשנופלים לתוך בוץ דביק צועקים וצועקים וצועקים !" ו "העיקר זה
'מבטן שאול שוועתי '" ועוד . גם דברי החיזוק של רבי נתן לבנו
במכתבים (בספר "עלים לתרופה ") רובם ככולם מדברים בשפה רכה ,
בפיתויים נעימים במתק שפתיים לעבוד את השם כפי המקום והזמן , בלי
שום רמז ל "עבודות קשות " שאנחנו מכירים כל כך ממעשיות המופת הנ"ל
– והמסר : כל יהודי , אפילו הקטן והחלש ביותר , יכול להיות חסיד
ברסלב ...

גם זה יכול לעניין אתכם :

תצעקו תיסע !

כבד לכם ? תרצו !

שיחת חברים . .

להחזיק את המקל בשני הקצוות . . . . . .

לעבור את הגשר הצר . . . .

עולם הפוך ראיתי . . . . .

תשכחו מהכל ותתחילו מחדש . . . . .

ונשאלת השאלה : איפה הם כל אותם חסידי ברסלב האלו , אליהם מופנים
דברי החיזוק הנוראים של רבי נחמן ותלמידו ורבי נתן ? כי את אלה
שקיימו את קימת חצות , את ההתבודדות , הלימוד בספרי רבינו ועוד –
אותם אנו מכירים כבר די טוב ממאמרים המתפרסמים חדשים לבקרים ,
מספרים ומסיפורים שעוברים מדור לדור , אבל את כל אותם דרי מטה ,
שוכני עפר , מגרדי התחתית של השאול , אין אנחנו יודעים מהם כלל ? מי
הם? איפה הם בתמונה ? ובמילים אחרות – איפה אנחנו בתמונה ?

אפשר לומר , שאותם חסידים מהסוג החלש יותר לא קיבלו חשיפה ולא
סיפרו מהם סיפורים , אולם מטבע הדברים , כשרוצים לספר סיפורים
המחזקים ומעוררים אותנו להתעלות , אז פחות נותנים מקום לסיפורים
שחושפים את חולשת האדם . אבל התשובה היותר שלמה היא , שבאמת, גם כל
אותם הצדיקים מחסידי ברסלב שמספרים לנו על עבודותיהם הנשגבות , גם
עליהם עבר מה שעבר ובוודאי נזקקו השכם והערב לדברי החיזוק הכי

חזקים ממש כמונו, ובוודאי לעצמם (אם לפי ערכם ואם כפשוטו) הרגיש טוב טוב את הגשמיות המתגברת עליהם והיצר העומד עליהם לאבדם משני עולמות. אולם אנחנו לא יכולים לדעת מה עבר עליהם בפנימיותם, אנחנו מכירים רק את מעשיהם בפועל, לכן נשארו לנו בעיקר התיאורים על התוצאות ולא התיאורים של ההתחזקות הפנימית שהביאה לתוצאות הללו.

כולם שואלים איפה הם כל אותם חסידי ברסלב ההם, שעליהם מדברים דברים נפלאים ונוראים? מי הם? אבל השאלה היא אחרת – איפה אנחנו בתמונה?…

יש כאן חיזוק גדול עבורנו: למרות שאדם מרגיש מה שמרגיש ושעוד רגע הוא בתהום, אך כל זמן שאוחז בדרכי ההתחזקות של הרבי וצועק וצועק וצועק, ובינתיים אינו עוזב את מקומו, הרי בוודאי ירבה במעשים טובים ומן הסתם יהיה מה לספר ממנו (בוודאי אין מטרת העבודה שיהיה מה לספר ממנו, אלא הכוונה שיגיע לידי מעשים טובים כאלה שאפשר יהיה לספר מהם, כמו שמספרים לנו על עבודתם של חסידים קודמים שגם הם בוודאי לא עבדו בשביל שיספרו מהם, אלא שבפועל עבדו את השם ולכן מספרים מהם).

ובאמת, במעגלים הפנימיים יותר, אנחנו כן יכולים לשמוע הרבה גם על אותם דרי מטה שעברו מה שעברו, בפרט בשיחות בעל פה שנשמעו מהזקנים שעוד היו באומן, כמו הרב לוי יצחק ז"ל והרב אליהו חיים רוזין ז"ל, שסיפרו על כל מיני סוגים של אנשים שהתקרבו לרבינו, גם כאלה שהיה להם מאוד קשה והיו צריכים חיזוקים רבים. גם ידוע ספרו של רבי שמואל הורוביץ "ימי שמואל" – שלמרות שהיה באמת אחד משרפי מעלה שאנחנו לא יכולים להידמות אליו כלל, אבל ידוע שבכתב היד היו הרבה פרטים על מה שעבר עליו שהושמטו מהדפוס. גם במכתבי רבי נתן בן רבי יהודה (נתיב צדיק) אנו מקבלים תמונה על כמה וכמה חסידי ברסלב שחיו בזמנו, כאלה שעברו עליהם קשיים גם בשלום בית ובפרנסה ומחלוקות ואפילו מידות רעות ונפילות.

רבי נחמן אמר שיספרו כמה מעשיות מאנשי שלומנו ומכל אחד יהיו כמה מעשיות … אתם מבינים ? כל אחד מאיתנו הוא חתיכת סיפור נפלא שחייבים לדבר עליו !…

ועל זה אפשר להמליץ את מה שרבי נחמן אמר בשתי שיחות דומות , אך שונות : האחת – בחיי מוהר ״ן (שכז) : אמר שיספרו כמה מעשיות מאנשי שלומנו , ומכל אחד ואחד יהיו כמה מעשיות . והשנייה – מסיפורי מעשיות בדיבורים שאחרי מעשה י ׳ מבערגיר ועני : משיח יגיד לישראל כל מה שעבר על ישראל בכל יום ויום .

למעשה, שתי השיחות הללו הן שני הרבדים שבהם אנו חיים , העולם הנגלה והעולם הפנימי – מה שיספרו מעשיות מאנשיו – זה הרובד הנגלה , כגון איזה מופתים שנעשו עמהם ולאיזה עבודת השם זכו וכדומה . ומה שמשיח יספר לכל ישראל מה שעבר עליהם – זה הרובד הנסתר והפנימי , שכאשר משיח יבוא הוא יגלה את התמונה השלמה הכוללת של מה שעבר בפנים ובסתר על כל אחד , את גודל ההתחזקות שהיה צריך על מנת לעמוד על עמדו ולהחזיק בחיי יהדות , כל אחד פי מדרגתו .

אם כן , הכלל הוא – שאסור להסתכל על אחרים כלל ורק לעשות את שלנו בתמימות , לדבק עצמנו בצדיק שהבטיח שאין הקב ״ה עושה לו את זה לקחת לו אחד מאנשיו באמצע , כלומר לפני שגמר לתקנם , ואם נדבק עצמנו בדרכי רבינו וספריו וספרי תלמידיו האמיתיים , בוודאי נגיע לכל מה שצריכים להגיע והכל בשביל לעשות נחת לאבינו שבשמים .